

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Compendivm Summæ Card. Toleti

Minucius, Genesisius

Sammieli, 1613

An liceat iurare & quomodo cap. 21.

urn:nbn:de:hbz:466:1-41701

ita se habet. Et similiter si quis dicat per vitā, per caput meū, &c. nā sensus est ita Deum inuoco, vt nisi ita sit, me illa vita priuet.

An liceat iurare, & quomodo.
Cap. 21.

Licitum est iuramentum, si debito modo fiat: est enim prae-
cipuus Religionis actus, fit autē debito modo, cum Deus verus ipso iuramento inuocatur (falsos enim Deos, vel dæmonem inuocare mortale est, & habet res istas conditiones annexas: Veritatem scilicet, iustitiam & Necessitatem, quas Doctores eliciunt ex Cap. 4. Hierem. vbi dicitur: Iurabis, viuit Dominus in veritate iudicio & iustitia. Iuramentum est verum, & sine culpa, cum homo ita verbis iurat, sicut in corde sentit. alias est peccatum mortale e-

tiam in materia leui, & etiam ni-
fieret in utilitatem Reip. Iurare
autem falsum in re, quæ in corde
& mente vera existimatur, non est
peccatum, nisi in tribus casibus:
*Primò, quando quis nullam ad-
hibuit diligentiam, ut cognosceret
id de quo iurat: *Secundo, si erat
de veritate dubius: *Tercio si erat
paratus etiam falsum iurare. Te-
netur vero quis non solum quod
res est, sed præterea etiam se-
cundum aliorum mentem iurare,
& uti communi verborum signi-
ficatione his præcipuè casibus.
*Primo cū quis sponte, & non ro-
gatus iurat. *Secundo, quādo à su-
periore iuridice, ac iustè interro-
gatur. nā si de crimine occulto, po-
rest ut æquiuocatione, ita ut dicat
nescio, id est, ad reuelandū. *Ter-
tio, cum etsi à non superiore, sed
tamen cum iustitia rogatur, ut
quando qui emit, perit iuramentū
à vendēte veritatis rei, at si coactè,

vel importune extra iustitiam de iuramento requiratur, æquiuatione vti poterit sine mortali. Immo si Iudex ab aliquo perat, vt iuret num hic aut ille tale facinus admiserit, si tale crimen erat occultum, nec damnosum Reipublicæ, vel hæresis obfirmata, nec Iudex habeat vel vnū testem, nec aliam semiplenam probationem, non debet iurare, & si cogatur potest vti æquiuatione. Iustitia item necessaria est, enimvero nemini criminis alterius occulti veritatem licet per iuramentum reuelare. Sicut neque quidquam aliud iurare, quod reuelare peccatum est. Vltimo utilitas, atque necessitas expetitur. In re tamen leui iurare, solum est veniale, modo absit contemptus, & periculum peierandi ex praua consuetudine. Et hæc de Iuramento Assertorio dicta, ad Promissorium, & Comminatorium, & Execratorium ex-

tendi possunt, debent enim in his quoque inueniri veritas, vnde qui iurat se facturum quod non intendit facere, peccat mortaliter, & iniustitia, & ideo qui iurat se facturum quod est mortale, peccat mortaliter, & qui quod veniale, venialiter. ac preterea utilitas, cuius tamen defectus solum inducit pec. veniale.

De obligatione Iuramenti.

Cap. 21.

In his iuramentis, promissorio, comminatorio, & execratorio tanta est obligatio, vt qui licite iurauit, intentione se obligandi, teneatur sub mortali adimplere, vnde à latronibus etiam comprehensus, si non coactus, verè iurat se eis daturum centum aureos, si dimittant, tenetur iuramento, verum tamen est illum ratione coactionis posse vti aequiuocatione, atque ita sese non obligare, eadem